

Otthontanulás

5.hét

Nyelvtan

Szurdán írd a füzetbe a tananyagot és tanul meg!

A kötőszók

A kötőszó szavakat, mondatrészeket vagy tagmondatokat kapcsol össze. Köztük lévő összefüggést, kapcsolatot fejezi ki.

Alakjuk szerint:

Egyes kötőszó: és, s, meg, is, de, tehát, mint, hogy mégis, mert

Páros kötőszó: vagy...vagy, mind...mind, akár...akár, nemcsak...hanem...is

Feladat: Pótold a kötőszókat a mondatokban!

Juli nem jöhet, belázasodott. Sokat tanultam, a felmérő nem lett valami híres. Velünk tartasz, inkább a nagymamával mész? Megmondtam, ne nyúlj a frissen festett falhoz! Megnézte a kész fotókat, nagyon elégedett volt velük. Úgy nézel ki, egész éjjel nem aludtál volna. leírod, nem mehetsz ki sehova! Peti kapott rossz jegyet, Nóra

A szóértékű módosítók (partikulák)

A szóértékű módosítók a mondatban megfogalmazott közlendőt árnyalják, fokozzák, módosítják. Beépülnek a mondatba, de nem toldalékolhatók.

Ide tartozik:

-tagadószók: nem, sem, dehogy, úgysem, dehogyis

-tiltószók: ne, se, nehogy

-kérdőszók: -e, vajon

-óhajtószók: bárcsak, bár

-bizonyítószók: igen, bezzeg, bizony, persze, biztosan, tényleg, természetesen

-bizonytalanságot kifejező szók: valószínűleg, állítólag, esetleg, feltehetőleg

pl. **Bizony**, te mondtad. Ők **nem** mennek sehova? **Bárcsak** péntek lenne! **Vajon** mikor lesz vége a járványnak? **Valószínűleg** sokáig elhúzódik.

Irodalom

A tananyagot írd vagy nyomtatva ragaszd a füzetbe!

Rímfajták példákkal

Csoportrím, bokorrím:

Ez világ sem kell már **nekem, a**
Nálad nélkül, szép **szerelmem, a**
Ki állasz most én **mellettem, a**
Egészséggel, édes **lelkem. a**

Félrím:

Hazádnak **rendületlenül x**
Légy híve, oh **magyar, a**
Bölcsőd az s majdan **sírod is, x**
Mely ápol s **eltakar. a**

Keresztrím:

Nem csoda, ha újra **élek, a**
Mert hisz újra láttam **őt! b**
Visszaszállt belém a **lélek, a**
Eszmélek, mint **azelőtt. b**

Öllező rím:

Vele szeretnék **találkozni, a**
Az álmmal, nagy bolond **hitben b**
S csak ennyit szólni: Isten, **Isten b**
S újból **imádkozni. a**

Páros rím:

A folyó oly simán, oly **szelíden a**
Ballagott le parttalan **medrében, a**
Nem akarta, hogy a nap **sugára b**
Megbotolják habjai **fodrába. b**

Visszatérő rím:

Indulj, **dalom, a**
bátor **dalom, a**
sápadva nézze **röptöd, b**
aki nyomodba **köpköd: b**
a **fájdalom. a**

Fogalmazás

Írd a tananyagot a füzetbe és tanuld meg!

A riportírás

A riport érdekes eseményről szóló emberközpontú műfaj. Akkor készül, amikor a riporter **személyesen látogat el egy esemény helyszínére**, és ott egy másik személynek kérdéseket tesz fel az eseménnyel kapcsolatban. Ekkor az eseményeket egy szemtanú vagy résztvevő leírása alapján ismerjük meg.

A riporter felderít, értékkel, általánosít. A riport elkészítéséhez nélkülözhetetlen a riportertájékozódása, felkészülése a témával és a riportalannyal kapcsolatban.

Olvasd el az alábbi hétparancsolatot! Jövő héten önálló riportot kell majd írnod.

HÉTPARANC SOLAT KEZDŐ RIPORTEREKNEK

Legelőször is: időben tájékoztassuk a kiszemelt áldozatunkat arról, hogy mikor és miről akarunk vele diskurálni. Alkalmat és időt kell neki adni a felkészülésre. Nem mindenki tud igazán eredetien rögtönözni, a rögtönzés olykor rontja a tartalmi igényességet.

Másodszor: mi is készülünk fel a beszélgetésre. Ne csak a kérdéseket fogalmazzuk meg, hanem a témával kapcsolatban tájékozódjunk. Ha mi hülyék vagyunk a témához, akkor nem tudjuk irányítani a beszélgetést, az némaságba fulladhat.

Harmadszor: egy riport nem mindig kérdés–felelet játék. Lehet beszélgetés is, melyben vélemények követik egymást. Vigyáznunk kell arra, hogy ne hagyjuk túlkiabálni a partnerünket, mert elveszíti az írás a riportjellegét, vitává válik, vagy azt sem lehet tudni, hogy ki a riportert.

Negyedszer: a riportertnek minden esetben határozott fellépésűnek kell lennie, hiszen sokak meg nem válaszolt kérdéseire keresi a választ. A riportert nem mindig a tudományok doktora, lehet, hogy a beszélgetés helyes vágányát segíteni kell. De vigyázni kell arra, hogy ne fojtsuk belé a szót, ne akarjuk azt elmondani vele, amit mi akarunk hallani.

Ötödször: keltsünk rokonszenvet a riportertben, hogy megnyíljon. Érezze, hogy mi őszintén érdeklődünk, nem csak kötelességszerűen kérdezzük.

Hatodszor: sokszor szükség van arra, hogy színessé, érdekessé tegyük a riportot, ezért a riportert legfontosabb tulajdonsága a leleményesség. Váratlan fordulatokkal, meglepő, de nem bántó kérdésekkel még a legszürkébb témát is feldobhatjuk.

Végül, de nem utolsó sorban: tudjunk gyorsan jegyzetelni, vagy legyen magnónk, diktafonunk.

Az e heti munkádat november 27. 18.00-ig fogadom el.

